

Dosarul nr. 2rc-69/23
2-15214791-01-2rc-13072023

Prima instanță: Judecătoria Rîșcani, mun. Chișinău (L. Holveițaia)
Instanța de apel: Curtea de Apel Chișinău (N. Traciuc, M. Anton, I. Cotruță)
Instanța de recurs: Curtea Supremă de Justiție (S. Filincova, D. Mardari, M. Ghervas)
Instanța de revizuire: Curtea de Apel Chișinău (I. Secrieru, M. Anton, V. Cotorobai)

DECIZIE

13 decembrie 2023

mun. Chișinău

Curtea Supremă de Justiție

Completul de judecată, în componența:

Președinte, judecător
judecători

Aliona Miron
Diana Stănilă
Ion Malanciuc

examinând recursurile declarate de Agentul Guvernamental al Republicii Moldova și de CPRRIC „Meșter” reprezentat de avocatul Vasile Tarnovschi, în cauza civilă, intentată la cererea de chemare în judecată depusă de S.R.L „Chișinău-Gaz” împotriva C.P.R.R.I.C „Meșter” cu privire la repararea prejudiciului, împotriva încheierii din 23 mai 2023 a Curții de Apel Chișinău,

c o n s t a ț ă :

La 30 septembrie 2013, S.R.L „Chișinău-Gaz” a depus cerere de chemare în judecată împotriva C.P.R.R.I.C „Meșter” prin care a solicitat încasarea din contul C.P.R.R.I.C „Meșter” a prejudiciului cauzat în cuantum de 20357,27 de lei și a taxei de stat în sumă de 610,71 de lei, în total suma de 20967,98 de lei.

Prin hotărârea din 04 martie 2015 a Judecătoriei Rîșcani, mun. Chișinău, cererea de chemare în judecată a fost respinsă.

La 11 martie 2015, S.R.L „Chișinău-Gaz”, în cadrul termenului de atac instituit de art. 362 din Codul de procedură civilă, a contestat cu apel hotărârea primei instanțe, solicitând casarea acesteia cu unei noi hotărâri prin care să fie admisă integral acțiunea.

Prin decizia din 18 februarie 2016 a Curții de Apel Chișinău, s-a admis apelul declarat de S.R.L „Chișinău-Gaz”, s-a casat hotărârea Judecătoriei Rîșcani, mun. Chișinău din 04 martie 2015 și s-a pronunțat o nouă hotărâre prin care cererea de chemare în judecată depusă de S.R.L „Chișinău-Gaz” către C.P.R.R.I.C „Meșterul” privind repararea prejudiciului s-a admis și s-a încasat din contul C.P.R.R.I.C „Meșterul” în beneficiul S.R.L „Chișinău-Gaz” suma 10357, 27 de lei cu titlu de prejudiciu, suma de 610, 71 de lei cu titlu de taxă de stat aferentă acțiunii înaintate și 458 de lei cu titlu de taxă de stat aferentă apelului declarat, iar în total suma de 21425, 98 de lei.

Prin încheierea din 19 octombrie 2016 a Curții Supreme de Justiție, recursul declarat de avocatul Vasile Tarnovschi în interesele C.P.R.R.I.C „Meșter” împotriva deciziei din 18 februarie 2016 a Curții de Apel Chișinău a fost considerat inadmisibil.

La 10 martie 2023, Agentul Guvernamental al Republicii Moldova a depus o cerere de revizuire asupra deciziei din 18 februarie 2016 a Curții de Apel Chișinău, solicitând casarea integrală a deciziei din 18 februarie 2016 a Curții de Apel Chișinău cu rejudecarea cauzei.

Prin încheierea din 23 mai 2023 a Curții de Apel Chișinău, a fost respinsă ca inadmisibilă cererea de revizuire declarată de Agentul Guvernamental al Republicii Moldova, asupra deciziei din 18 februarie 2016 a Curții de Apel Chișinău, în cauza civilă la cererea de chemare în judecată depusă de S.R.L „ Chișinău-Gaz” împotriva C.P.R.R.I.C „ „Meșter” cu privire la repararea prejudiciului.

La 22 iunie 2023, C.P.R.R.I.C „Meșter” reprezentat de avocatul Vasile Tarnovschi a depus recurs împotriva încheierii din 23 mai 2023 a Curții de Apel Chișinău, solicitând anularea încheierii contestate, cu emiterea unei noi încheieri privind admiterea integrală a cererii de revizuire depuse de către Agentul Guvernamental al Republicii Moldova (f.d.208-214, vol. I).

La 27 iunie 2023, prin intermediul oficiului poștal Agentul Guvernamental al Republicii Moldova a depus recurs împotriva încheierii din 23 mai 2023 a Curții de Apel Chișinău, solicitând anularea încheierii contestate, cu emiterea unei noi încheieri privind remiterea cauzei la rejudecare pentru judecarea cererii de revizuire (f.d. 215-221, vol. I).

În conformitate cu art. 425 din Codul de procedură civilă, termenul de declarare a recursului împotriva încheierii este de 15 zile de la comunicarea încheierii.

Curtea de Apel Chișinău a pronunțat încheierea contestată la data de 23 mai 2023, iar la 15 iunie 2023 încheierea a fost expediată în adresa părților prin intermediul poștei electronice (f.d. 181, vol. I). Astfel, recursurile declarate la data de 22 iunie 2023 și respectiv la 27 iunie 2023, sunt în termen.

În conformitate cu art. 426 alin. (3) din Codul de procedură civilă, recursul împotriva încheierii se examinează în termen de 2 luni într-un complet din 3 judecători, pe baza copiei certificate sau electronice a dosarului, pe baza recursului și a referinței la recurs, fără examinarea admisibilității și fără participarea părților.

În conformitate cu art. 427 lit. b) din Codul de procedură civilă, instanța de recurs, după ce examinează recursul împotriva încheierii, este în drept să admită recursul și să caseze integral sau parțial încheierea, restituind spre rejudecare problema soluționată prin încheierea casată.

Analizând legalitatea încheierii atacate, prin prisma argumentelor invocate în cererile de recurs, Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție consideră recursurile întemeiate și care urmează a fi admise din următoarele motive.

În conformitate cu art. 449 lit. g) din Codul de procedură civilă, revizuirea se declară în cazul în care Curtea Europeană a Drepturilor Omului sau Guvernul Republicii Moldova a inițiat o procedură de reglementare pe cale amiabilă într-o cauză pendinte împotriva Republicii Moldova.

La caz, Completul de judecată reține că la 09 iunie 2022, Curtea Europeană a Drepturilor Omului a comunicat Guvernului Republicii Moldova cererea (nr. 33087/17) C.P.R.R.I.C „Meșter” versus Republica Moldova și a solicitat prezentarea observațiilor cu privire la admisibilitatea și fondul cererii. În același timp, a propus

Guvernului să ia în considerare eventualitatea încheierii unui acord de soluționare amiabilă a cauzei (f.d. 127-128).

Guvernul a considerat judicioasă procedura de soluționare amiabilă a cauzei, în timp ce înaintarea unei cereri de revizuire ar constitui o condiție necesară pentru finalizarea acesteia, cu scopul de a remedia încălcarea dreptului C.P.R.R.I.C „Meșter” în baza art. 6 § 1 din Convenția Europeană pentru Apărarea Drepturilor Omului și a Libertăților Fundamentale.

Instanța de recurs reiterează că art. 38 din Convenția Europeană pentru Apărarea Drepturilor Omului și a Libertăților Fundamentale prevede că, în cazul în care Curtea Europeană a Drepturilor Omului declară o cerere admisibilă, ea pune la dispoziția celor interesați în vederea ajungerii la rezolvarea prin bună înțelegere a cauzei, care să inspire din respectarea drepturilor omului.

Astfel spus, sensul prevederilor art. 38 din Convenție, constă în derularea unei proceduri amiabile, astfel încât părțile litigante să poată să se înțeleagă sau să „încheie o tranzacție de împăcare” privind litigiul prezentat în fața Curții.

Repararea prejudiciului cauzat printr-o hotărâre judecătorească, prin care s-a încălcat grav un drept prevăzut de Constituția Republicii Moldova sau de Convenție, poate fi efectuat, în primul rând, prin modificarea acesteia și numai apoi prin acordarea unei compensații pecuniare.

Deci, Agentul Guvernamental al Republicii Moldova, depunând cerere de revizuire, a invocat necesitatea depunerii acesteia în scopul remedierii drepturilor încălcate ale C.P.R.R.I.C „Meșter” prin utilizarea procedurii de revizuire, având în vedere procedura pendinte de soluționare amiabilă a prezentei cauze.

Instanța de recurs reține că, invocarea temeiului prevăzut la art. 449 lit. g) din Codul de procedură civilă - Curtea Europeană a Drepturilor Omului sau Guvernul Republicii Moldova a inițiat o procedură de reglementare pe cale amiabilă într-o cauză pendinte împotriva Republicii Moldova, prezumă că însăși afirmarea despre inițierea procedurii de reglementare pe cale amiabilă constituie temei de revizuire.

Însă, Curtea de Apel Chișinău, prin încheierea din 23 mai 2023 a concluzionat că cererea de revizuire urmează să fie respinsă ca inadmisibilă, pe motiv că nu se atestă întrunirea temeiurilor legale de revizuire prevăzute de art. 449 din Codul de procedură civilă.

Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție consideră că Curtea de Apel Chișinău nu a supus examinării cererea de revizuire prin prisma celor menționate mai sus, nu a ținut cont de jurisprudența Curții Europene a Drepturilor Omului, de obligațiile pozitive ale statului și nu a examinat cererea de revizuire înaintată de Agentul Guvernamental al Republicii Moldova prin prisma solicitărilor invocate în aceasta.

Drept urmare, rămâne neînțeleasă concluzia Curții de Apel Chișinău cu referire la faptul că, nu a fost stabilită întrunirea temeiurilor legale de revizuire, având în vedere că la 09 iunie 2022, Curtea Europeană a Drepturilor Omului a comunicat Guvernului Republicii Moldova cererea (nr. 33087/17) C.P.R.R.I.C „Meșter” versus Republica Moldova și a solicitat prezentarea observațiilor cu privire la admisibilitatea și fondul cererii și a propus Guvernului să ia în considerare eventualitatea încheierii unui acord de soluționare amiabilă a cauzei.

Or, la caz, examinarea minuțioasă a prezentei cereri de revizuire se impune pentru a evita o nouă eventuală hotărâre de condamnare la Curtea Europeană a Drepturilor Omului.

Sub alt aspect, instanța de recurs evidențiază că, conform art. 6 alin. (1) din Legea nr. 151 din 30 iulie 2015 cu privire la Agentul guvernamental, în exercitarea atribuțiilor sale, Agentul guvernamental este obligat: a) să acționeze cu maximă diligență în vederea reprezentării intereselor Republicii Moldova; b) să respecte caracterul confidențial al procedurilor și informațiilor în cazurile reglementării amiabile, precum și în alte cazuri prevăzute de Regulamentul Curții Europene; c) să asigure confidențialitatea identității reclamantului în cazurile dispuse de Curtea Europeană; d) să asigure protecția datelor cu caracter personal care se conțin în materialele cauzelor aflate în posesia sa; e) să se abțină de la declarații publice care ar putea să prejudicieze imaginea și interesele Republicii Moldova în procedurile în fața Curții Europene sau a Comitetului de Miniștri al Consiliului Europei; f) să se abțină de la consultanță sau de la o altă asistență juridică care contravine mandatului său; g) să notifice Ministerul Justiției asupra cazurilor în care a avut loc încălcarea drepturilor și libertăților fundamentale ale unei persoane, care a dus la una dintre consecințele prevăzute la art. 2007 alin. (1) lit. c) din Codul civil al Republicii Moldova nr. 1107/2002, precum și să pună la dispoziția ministerului toate actele relevante.

Reieșind din prevederile art. 11 din Legea nr. 151 din 30 iulie 2015 cu privire la Agentul guvernamental, soluționarea amiabilă a unei cauze aflate pe rolul Curții Europene poate fi inițiată doar după o notificare oficială parvenită din partea Curții Europene și poate fi derulată concomitent cu procedura prevăzută la art. 10, care se aplică în modul corespunzător.

În condițiile alin. (1), Agentul guvernamental, din oficiu, la solicitarea reclamantului sau a reprezentantului acestuia, este în drept să negocieze soluționarea amiabilă a oricărei cauze aflate pe rolul Curții Europene. Procedura de soluționare amiabilă este confidențială și se încheie prin semnarea de declarații mutuale propuse cu asistența Curții Europene ori a unui acord scris între Agentul guvernamental și reclamant sau reprezentantul acestuia. Clauzele acordului se stabilesc în funcție de circumstanțele fiecărei cauze în parte și sunt coordonate în prealabil cu Guvernul și/sau cu alte autorități cărora li se atribuie pretinsa încălcare a drepturilor reclamantului. Agentul guvernamental și reclamantul pot reformula clauzele acordului până la admiterea acestuia de către Curtea Europeană, de asemenea prin coordonare prealabilă.

Așa fiind, articolul 39 § 2 din Convenția pentru apărarea drepturilor omului și a libertăților fundamentale, cât și art. 11 alin. (3) din Legea cu privire la Agentul guvernamental, prescriu în mod expres și inechivoc caracterul confidențial al procedurii de soluționare amiabilă a unei cauze aflate pe rolul Curții Europene a Drepturilor Omului.

Prin urmare, reieșind din textul normelor enunțate, instanțele de judecată nu pot pune la dubii inițierea procedurii de soluționare amiabilă a unei cauze aflate pe rolul Curții Europene a Drepturilor Omului, or, Agentul guvernamental a menționat în cererea de revizuire că, la 09 iunie 2022, Curtea Europeană a Drepturilor Omului a comunicat Guvernului Republicii Moldova cererea (nr. 33087/17) C.P.R.R.I.C „Meșter” versus Republica Moldova și a solicitat prezentarea observațiilor cu privire la admisibilitatea și fondul cererii și a propus Guvernului să ia în considerare eventualitatea încheierii unui acord de soluționare amiabilă a cauzei.

Din considerentele menționate, Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia de a admite recursul declarat de Agentul Guvernamental

al Republicii Moldova, subsecvent de a admite recursul declarat de C.P.R.R.I.C „Meșter” pentru aceleași motive, de a casa încheierea din 23 mai 2023 a Curții de Apel Chișinău și a trimite cauza la Curtea de Apel Chișinău, pentru examinarea în fond a cererii de revizuire depusă de Agentul Guvernamental al Republicii Moldova, în același complet de judecată.

La examinarea cererii de revizuire, Curtea de Apel Chișinău urmează să țină cont de cele menționate și să emită o încheiere legală și întemeiată, respectând dreptul garantat al părților la un proces echitabil.

În conformitate cu art. 427 lit. b), 428 din Codul de procedură civilă, Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție

d e c i d e :

Se admite recursul declarat de Agentul Guvernamental al Republicii Moldova și recursul declarat de C.P.R.R.I.C „Meșter”.

Se casează încheierea din 23 mai a Curții de Apel Chișinău, adoptată în cauza civilă, la cererea de chemare în judecată depusă de S.R.L „Chișinău-Gaz” împotriva C.P.R.R.I.C „Meșter” cu privire la repararea prejudiciului și se trimite cauza la Curtea de Apel Chișinău, pentru examinarea cererii de revizuire depusă de Agentul Guvernamental al Republicii Moldova, în același complet de judecată.

Decizia nu se supune niciunei căi de atac.

Președinte, judecător

Aliona Miron

judecători

Diana Stănilă

Ion Malanciuc